

PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA

Univerzita Karlova

Praha, Přírodovědecká fakulta UK, 28. 2. 2018

Tisková zpráva

Jak se měnili Evropané v posledních 30 tisíci letech?

Posledních 30 tisíc let přineslo ve vývoji Evropanů zásadní změny. Měnilo se podnebí kontinentu a jako reakce na klimatické změny se měnil i jejich obživný systém. Důsledky těchto proměn lze sledovat i na biologické podobě lidí už od prvního osídlení Evropy zemědělci. Evropané se v průběhu posledních 30 tisíc let proměňovali ve výšce, hmotnosti, tělesných proporci, ale výrazně reagovali také na narůstající usedlost populací a na snížené zatížení horní končetiny.

Zmapovat proměnu Evropanů v posledních 30 tisíc let bylo cílem mezinárodního týmu vedeného Christopherem B. Ruffem z *Johns Hopkins School for Medicine*, na kterém se podílel i tým doc. Vladimír Sládka za Přírodovědecké fakulty Karlovy univerzity, spolu s badateli z *Naturhistorisches Museum* ve Vídni, *University of Massachusetts* a *University of Oulu*. Tento tým od roku 2006 sbíral kosterní údaje z nálezů Evropanů uložených v různých muzeích napříč Evropou. Získané údaje dnes tvoří nejucelenější datový soubor o vývoji Evropanů sestávající z údajů o cca 2,5 tis. jedinců z šesti velkých geografických celků Evropy. Navíc jsou data snímána nejen klasickými osteometrickými technikami, ale také pokročilými technikami výpočetní tomografie (CT), které pomohly neinvazivně vhlédnout do některých jinak skrytých znaků. Získal tak korpus dat a výsledků, které umožňují nahlédnout na podobu Evropanů a na změny, které Evropané zaplatili během významných klimatických a subsistenčních změn.

Výsledky tým shrnul mimo dílčí časopisecké studie také v monografii, která vychází u prestižního nakladatele vědecké literatury Wiley-Blackwell v New Yorku na začátku března 2018 (viz níže). Monografie je rozdělena na dvě části. V první části jsou shrnuty výsledky celoevropského srovnání, ve druhé části se autoři jednotlivých kapitol zaměřili na detailní analýzu jednotlivých geografických oblastí Evropy včetně střední Evropy a České republiky.

Reference:

[Ruff, C.B. \(Ed.\), 2018. Skeletal variation and adaptation in Europeans: Upper Paleolithic to the Twentieth Century. Wiley-Blackwell, New York.](#)

- celkem 14 kapitol pokrývajících srovnání Evropanů a dále podrobnou analýzu v jednotlivých regionech včetně střední Evropy a České republiky
 - tým Přírodovědecké fakulty Karlovy univerzity se podílel celkem na 6 kapitolách, z toho u dvou jako hlavní autor a hlavní řešitel daného tématu

Podrobnosti o řešitelích:

prof. Christopher B. Ruff (hlavní řešitel, Johns Hopkins School of Medicine):

<http://www.hopkinsmedicine.org/fae/CBR.html>

doc. RNDr. Vladimír Sládek, Ph.D. (spoluřešitel z PŘF UK, Praha):

<https://www.natur.cuni.cz/biologie/antropologie/lide-na-katedre/osobni-slozky/sladek-vladimir/profil>

https://www.researchgate.net/profile/Vladimir_Sladek3

Tým Přírodovědecké fakulty UK:

<https://www.natur.cuni.cz/biologie/antropologie/pracoviste-katedry/laborator-antropologie-kostni-tkane>

Kontakt:

doc. Mgr. Vladimír Sládek, Ph.D.

sladekv@yahoo.fr

tel: +420 221 95 1614

GSM: 728 185 547